

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa [...] T. spółki z o.o. w B.
przeciwko Q. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością [...] spółce komandytowej
w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 stycznia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 25 lutego 2016 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 7200 (siedem tysięcy dwieście) złotych.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego Q. sp. z.o.o. [...] sp.k. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] podnieść należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa przez sądy, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, implikuje poddanie jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących ją do przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca spółka oparła na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. Istotne zagadnienie prawne dotyczy charakteru prawnego umowy kaucji gwarancyjnej dotyczącej umowy o wykonanie robót budowlanych, skarżący wskazał także na potrzebę wyjaśnienia występujących w orzecznictwie wątpliwości i rozbieżności dotyczących stosowania art. 321 § 1 k.p.c., a nadto zarzucił, że Sąd Apelacyjny dopuścił się oczywistego naruszenia art. 498 § 2 k.c., co stanowi o istnieniu czwartej przyczyny kasacyjnej.

Problematyki kaucji gwarancyjnej służącej zabezpieczeniu prawidłowej realizacji umów o roboty budowlane dotyczą liczne orzeczenia Sądu Najwyższego

i sądów powszechnych (por. tylko przykładowo wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 83/09, niepubl., z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 258/08, z dnia 17 grudnia 2015 r., I CSK 1005/14, niepubl., z dnia 10 listopada 2016 r., IV CSK 78/16, niepubl., z dnia 25 maja 2016 r., V CSK 481/15, niepubl. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2010 r., III CZP 75/10, niepubl.). Oceniając w ramach ograniczonej kognicji Sądu Najwyższego wyznaczanej ramami prawnymi tak zwanego przedsądu, czy występuje rzeczowa potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego na powyższy temat należy mieć na względzie, że charakter prawny zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy o roboty budowlane zawsze musi być oceniany poprzez pryzmat postanowień umownych - czy strony chciały nadać zabezpieczeniu charakter kaucji gwarancyjnej czy też jako zabezpieczenie miało służyć zatrzymane wynagrodzenie wykonawcy, który godził się na wypłacenie tej jego części w innym terminie niż określony w umowie, a także zgadzał się, by zamawiający przeznaczył je na pokrycie wierzytelności z tytułu roszczeń z rękojmi oraz poprzez odwołanie do ustaleń przyjętych przez Sąd drugiej instancji jako podstawa faktyczna zaskarżonego orzeczenia. Fakt, że oba zabezpieczenia pełnią taką samą funkcję, nie oznacza, że jest tożsamy ich charakter prawny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2011 r., V CSK 204/10, niepubl.). Sądy obu instancji uznały w niniejszej sprawie, że żądane przez powoda kwoty są częścią należnego mu wynagrodzenia za bezspornie wykonane przez niego roboty budowlane, nie stanowią zaś kaucji gwarancyjnej. Wypełnienie przez skarżącego wymogu wykazania pierwszej przyczyny kasacyjnej nie polega jedynie na sformułowaniu problemu prawnego, bazującego na przepisach przytoczonych w podstawie skargi kasacyjnej. Konieczne jest przedstawienie odpowiedniego wyводу jurydycznego, wykazującego nie tylko zasadność preferowanego przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia określonego zagadnienia prawnego, ale także wadliwość przyjętego przez Sąd drugiej instancji w zaskarżonym orzeczeniu rozwiązania postawionego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań prawnych wyrażonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sądu drugiej instancji i opartych na poczynionych w sprawie jednoznacznych i stabilnych ustaleniach faktycznych, wiążących Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Nie zachodzi w istocie

potrzeba wypowiedzi Sądu Najwyższego w zakresie przedstawionych przez powoda zagadnień prawnych, w tym także co do wykładni art. 321 § 1 k.p.c. z uwagi na przyjęte rozumienie zakresu związania sądu podstawą faktyczną i treścią żądania, nie zaś podstawą prawną nawet jeśli wskazuje ją pełnomocnik zawodowy strony.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia, sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). Wskazanych wymogów skarga kasacyjna pozwanego nie spełnia, albowiem nie wykazał on kwalifikowanej i widocznej *prima vista* wadliwości zaskarżonego wyroku w powiązaniu z podstawą faktyczną i prawną zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji oraz wyszczególnionymi podstawami skargi kasacyjnej.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]

jw